

PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVE

KNJIŽNIČARKA: Mirjana Milinović

RAZRED: 8.c / 20 učenika

NASTAVNI PREDMET: **Biologija** (prof. Ivana Kuštović)

PREDMETNO PODRUČJE: Knjižnični odgoj i obrazovanje (IZRADA SAŽETKA)

NASTAVNA JEDINICA: Ovisnosti;   **PODTEME:** Pušenje; Alkohol; Droga; Klađenje

TIP NASTAVNOG SATA: Obrada novih nastavnih sadržaja (dvosat)

KORELACIJA: Zdravstveni odgoj; Sat razrednog odjela

CILJ NASTAVNE JEDINICE: Učenici će izdvojiti ključne riječi i kreirati sažetak. Učenici će povezati i usporediti uzroke i posljedice pojedinih vrsta ovisnosti te iznijeti osobni stav.

ZADAĆE NASTAVNE JEDINICE:

Kognitivne: Učenici će razlikovati pojedine vrste ovisnosti te moći objasniti pojmove: ovisnost, ovisnik, kriza ustezanja, nikotinizam, aktivno i pasivno pušenje, alkoholizam, narkomanija, opojne droge, hepatitis B i C, klađenje, kockanje, stresor, prevencija ovisnosti. Na kraju nastavnog sata učenici će moći kreirati sažetak nastavne jedinice.

Afektivne: Učenici će moći opisati djelovanje ovisnosti na čovjeka te zauzeti osobni stav prema tom problemu. Moći će predložiti vlastita rješenja. Učenici će uvidjeti vrijednost zajedničkog rada (suradničkog poučavanja).

Psihomotoričke: Učenici će koristiti svoje asocijativne sposobnosti, vještinu analize, sinteze te uočavanja bitnog u tekstu (ekscerpiranje). Moći će upotrijebiti predznanje, postavljati pitanja, tražiti odgovore, izvijestiti usmeno i pisano (razvijanje komunikacijskih vještina).

ORGANIZACIJA NASTAVNOG RADA

1. UVODNI DIO I NAJAVA TEME					
Trajanje	Ciljevi učenja	Aktivnosti učenika	Metode i oblici rada	Nastavna sredstva i pomagala	Aktivnosti knjižničarke (učiteljice)
2'	Učenici će: slušati upute za rad	Učenici, podijeljeni u 4 skupine, slušaju uvodni dio i upute za rad.	usmeno izlaganje		Knjižničarka najavljuje temu nastavnog sata, uz napomenu da će danas raditi još nešto i da će ih postupno do toga dovesti.
8'	dosjetiti se pojmova vezanih uz ovisnosti, nabrojati ih i zapisati	Evokacija: Učenici dobiju papire B5 i flomastere. Na postavljeno pitanje što znaju o ovisnostima, razmjenjuju i zapisuju svoje asocijacije/misli, u obliku natuknica ili kratkih rečenica. Po isteku vremena po jedan par iz svake skupine čita što su zapisali, ali tako da svaki sljedeći iznosi samo ono što još nije rečeno (moraju slušati jedni druge!)	rad u 4 skupine razmisli/razmijeni u paru; zapisivanje	papiri B5	Knjižničarka upućuje učenike da razmisle o tome što znaju o ovisnostima i da to zapišu na priložene papire.
5'	razlikovati i kategorizirati vrste ovisnosti	Učenici uočavaju vrste ovisnosti i neke specifičnosti.	čitanje; kategorijski pregled	hamer papir na panou / ploča, flomasteri različitih boja	Učiteljica biologije na pano /ploču, po kategorijama zapisuje pojmove koje izgovaraju učenici: pušenje, alkohol, narkomanija, klađenje.
2. GLAVNI DIO					
25'	Učenici će: upotrijebiti predznanje, analizirati tekst/ilustraciju	Razumijevanje značenja: Učenici ostaju u istim skupinama, ali rade individualno: čitaju, u sebi, tekstove koje su dobili, te koristeći insert metodu, označavaju riječi ili dijelove teksta, ili pišu natuknice na rubnici.	Insert metoda	kopirani tekstovi i ilustracije iz udžbenika, stručnih knjiga koje se nalaze u knjižnici, književnog djela te s interneta pisani podsjetnik za bilježenje insert	Knjižničarka daje upute za rad i na pano stavlja podsjetnik za bilježenje. Svakoj skupini podijeli drugačiji tekst (primjerak za svakog učenika unutar skupine) te PPČPP podsjetnik za aktivno čitanje.

	usporediti informacije	Nakon što svi pročitaju tekstove, unutar skupine razmjenjuju mišljenja i uspoređuju ih s onim što su zapisali prije čitanja. Iz svake skupine, oni koji žele, odgovaraju na postavljena pitanja i razvijaju diskusiju. Uspoređuju informacije koje su dobili s onima iz drugih skupina.	heuristički razgovor	metodom; PPČPP	Knjižničarka poziva na razgovor, postavljajući pitanja: Što vam je novo? Što vas iznenađuje? O čemu želite znati više? Gdje biste o tome mogli saznati? Učiteljica biologije uključuje se usmjeravajući razgovor na povezanost ovisnosti i adolescencije te zdravlje.
10' 10'	sintetizirati informacije organizirati informacije u zadanu formu (grozd) predlagati rješenja	Refleksija: Svaka skupina dobije po jedan papir A3 i flomastere te izrađuju grozdove. Po završetku, svoje uratke postavljaju na pano i obrazlažu svoj odabir te predlažu rješenja za suzbijanje pojedine vrste ovisnosti.	grozdovi galerija	pisana uputa za izradu grozdova papiri A3, flomasteri papiri B5	Knjižničarka daje upute za sljedeći korak: izrada grozdova sa što više pojmova o pojedinoj temi i međusobnih poveznica. Učiteljica biologije prati rad učenika te obje savjetuju učenike ukoliko je potrebno.
3. ZAVRŠNI DIO					
10' 10'	Učenici će: izdvojiti ključne riječi kreirati sažetak	Refleksija: Učenici se vraćaju polaznim tekstovima i ilustracijama te koristeći kategorijski pregled, oznake u tekstu, bilješke na rubnicama i grozdove, izdvajaju ključne riječi (do 10), na temelju kojih zajedno sastavljaju sažetak svega što su naučili o pojedinoj vrsti ovisnosti.	Rad u skupini: izdvajanje ključnih riječi pisanje čitanje	polazni tekstovi/ilustracije pisana uputa za ključne riječi papiri A4	Knjižničarka daje uputu o izdvajanju ključnih riječi i kreiranju sažetka koji bi trebao imati od 7 do 10 jasnih, jezgrovitih rečenica.
5'	vrednovati svoja postignuća i rad skupine	Učenici vrednuju osobni doprinos i zajednički rad.	govorenje		Knjižničarka poziva učenike neka iznesu mišljenje o osobnom doprinosu te zajedničkom radu.

5'	Učenici će: proširiti i primijeniti stečena znanja i vještine				Knjižničarka i učiteljica zadaju zadatke za domaći rad.
<p>AKTIVNOSTI UČENIKA POSLIJE NASTAVE (DOMAĆI RAD): Knjižničarka daje zadatak učenicima da tijekom sljedećih dana istraže koje knjige i druge izvore (časopise, AV građu) o obrađenoj temi posjeduje naša školska knjižnica, o čemu će izvijestiti na sljedećem satu biologije. Učiteljica biologije daje zadatak da učenici do sljedećeg sata biologije odgovore na pitanja u radnoj bilježnici.</p>					
<p>VREDNOVANJE/OCJENJIVANJE: Provedeno je samovrednovanje i vrednovanje unutar skupine. Učiteljica u skladu s tim upisuje ocjene.</p>					
<p>IZVORI I MATERIJALI ZA RAD:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Christiane F. Mi djeca s kolodvora Zoo. Zagreb, Sysprint, 2003., str. 105-106 2. Nepušenje: puniji doživljaj života. Zagreb, Klinika za dječje bolesti Zagreb, 1998. 3. Alkohol: život je previše dragocjen da biste ga utopili. Zagreb, Klinika za dječje bolesti Zagreb, 1999. 4. Brlas, S. Terminološki opisni rječnik ovisnosti. Virovitica, Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ VPŽ-a, 2011. 5. Prevencija ovisnosti: zdravstveni odgoj za 5., 6., 7. i 8. razred: modul 3. Zagreb, ŠK, 2013. 6. Bule, R. et al. Biologija 8. Zagreb, Profil, 2007. 7. Bastić, M. et al. Biologija 8, Zagreb, Alfa, 2014. 8. http://www.plivazdravlje.hr/aktualno/clanak/23776/Ovisnost-o-kockanju.html (obj. 16.7. 2013., pristup. 16.3.2015.) 9. http://www.tportal.hr/vijesti/hrvatska/372732/Ucinite-nesto-Hrvatskom-se-siri-epidemija-ovisnosti-o-kockanju.html (obj. 9.3.2015., pristup. 16.3.2015.) 					

PPČPP PODSJETNIK

P

PREGLEDAJ: preleti okom preko teksta/materijala zapažajući naslove poglavlja, podnaslove, istaknute riječi, podebljane riječi i sl.

P

PITAJ: prije čitanja postavljaš si pitanja o informacijama koje očekuješ saznati tijekom čitanja. Koristi kao pomoć pitanja na kraju odjeljka ili poglavlja. Možeš koristiti i neki radni list, bilješke iz bilježnice ili upute svoga učitelja.

Č

ČITAJ: usredotoči se na ono što ti riječi govore, na glavni pojam i obrati pozornost na ideje koje se spominju više od jednom. Ne zaboravi da su tekstovi ispod slike, grafikoni, tablice, dijagrami itd. također važan dio čitanja.

P

PREPRIČAJ: na kraju svakog dijela stani kako bi razmislio/izrekao - tiho/naglas – o tome što si upravo pročitao. Na koje od tvojih pitanja taj dio odgovara? Zapiši odgovore dok su još „svježi“.

P

PONOVI: ponovi temeljito cijeli materijal za čitanje još jednom. Pregledaj svoje bilješke ili druge materijale koji idu s poglavljem ili odjeljkom.

Koraci u stvaranju grozdova:

1. Ključnu riječ ili frazu napisati na sredinu papira
2. Zapisati riječi koje padnu na pamet/koje su zapamtili u vezi s temom
3. Tijekom prisjećanja povezivati pojmove koje mogu usporediti/dovesti u vezu
4. Zapisati što više pojmova

Ključne riječi najlakše ćemo otkriti postavljajući si pitanja:

Tko?

Što?

Gdje?

Kada?

Zašto?/Zbog čega?

SAŽETAK – vrlo kratka verzija dužeg teksta, sadržaj napisan u skraćenom obliku, koncizan prikaz nekog teksta

- cilj je sažetka pružiti čitatelju uvid u najbitnije aspekte teksta
- svrha mu nije razjašnjavanje, ocjenjivanje niti tumačenje